

کارورزی در دانشگاه فرهنگیان (فرصت‌ها، چالش‌ها): مطالعه موردی پردیس امام سجاد بیرجند

هادی پورشافعی^۱، فهیمه جعفری^۲ و فاطمه جعفری^۳

۱دانشگاه بیرجند، hpourshafei@birjand.ac.ir

۲دانشگاه بیرجند، fahima.Jafari064@gmail.com

۳دانشگاه بیرجند، fateme.Jafari064@gmail.com

چکیده - درس کارورزی، مهم‌ترین پروژه دانشگاه فرهنگیان و قلب تپنده آن است؛ اما بر اساس مطالعات و مشاهدات انجام شده، کارورزی آن‌گونه که باید تأثیرگذار باشد و مهارت‌های لازم را به معلمان آموزش دهد، موفقیت لازم را کسب نکرده است. بدین جهت، پژوهش حاضر با هدف بررسی چالش‌ها و فرصت‌های درس کارورزی در دانشگاه فرهنگیان؛ مطالعه موردی پردیس امام سجاد بیرجند انجام شد. روش تحقیق در این پژوهش توصیفی و کتابخانه‌ای، با بررسی اسناد و مدارک موجود می‌باشد. نتایج پژوهش نشان داد که اجرای برنامه کارورزی در دانشگاه فرهنگیان (پردیس امام سجاد بیرجند) با فرصت‌ها و چالش‌هایی مواجه است که در مجموع همپا شدن علم با عمل را از جمله فرصت‌ها و ضعف در کیفیت اجرای کارورزی را از جمله چالش‌های پیش روی کارورزان می‌توان دانست. کلید واژه - کارورزی، دانشگاه فرهنگیان، چالش‌ها، فرصت‌ها.

واقعی تعلیم و تربیت هستند. در این راستا، دانشگاه فرهنگیان به منظور رشد حرفه‌ای دانشجویان تحت تربیتش، برنامه مدونی در دست دارد. در این برنامه، فعالیتی که بیش از سایرین به چشم می‌آید، اجرای دوره کارورزی است [۲]. اصطلاح کارورزی در حوزه آموزش و پرورش تجربی بسیار رایج بوده و شایان توجه است که تأکید بر دوره کارورزی یا تدریس عملی یکی از جنبه‌های برجسته تربیت معلم محسوب می‌شود [۳]. ضرورت این برنامه تا حدی مهم است که فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌های تربیت معلم تا وقتی که واحدهای مربوطه را نگذرانند قادر به دریافت تأییدیه صلاحیت تدریس نبوده و اجازه تدریس در کلاس را ندارند [۴]؛ اما بر اساس مطالعات و مشاهدات انجام شده، کارورزی آن‌گونه که باید تأثیرگذار باشد و مهارت‌های لازم را به معلمان آموزش دهد، موفقیت لازم را کسب نکرده است. بدین جهت، در این مطالعه، پژوهشگران فرصت‌ها و چالش‌های دوره کارورزی در دانشگاه فرهنگیان را مورد بررسی مروری قرار داده و در پی پاسخ‌گویی به این سؤال برآمدند: دوره کارورزی در دانشگاه فرهنگیان با چه فرصت‌ها و چالش‌هایی مواجه است؟

۱- مقدمه

مهم‌ترین سرمایه هر کشوری، سرمایه‌های انسانی آن کشور است؛ بنابراین، دانا و بالطبع تواناسازی انسان‌ها از اعم رسالت‌هاست. در این بین، آموزش عالی از این جهت که رسالت تولید علم، ترویج دانش و آموزش و پرورش منابع انسانی مورد نیاز بخش‌های مختلف جامعه را بر عهده دارد، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است [۱].

از بین مؤسسات آموزش عالی، دانشگاه فرهنگیان نقشی متفاوت از سایرین به عهده دارد؛ ارتقاء شایستگی‌های عمومی دانشجویان برای تربیت شهروندان تحصیل کرده دانشگاهی از یک طرف و فراهم نمودن زمینه دستیابی دانشجویان خود به شایستگی و صلاحیت‌های حرفه‌ای معلمی از سوی دیگر، جایگاه این دانشگاه را در جامعه به خوبی نشان می‌دهد، لذا می‌توان این دانشگاه را از جمله حساس‌ترین و مهم‌ترین مؤلفه‌های نظام تعلیم و تربیت دانست، چرا که موفقیت و عدم موفقیت در ایجاد تحول در نظام آموزشی، منوط به ایجاد توانمندی‌ها و قابلیت‌های حرفه‌ای لازم در معلمان است که به واقع مجریان اصلی برنامه‌ها در محیط